

Нові докази на незмінність св. Письма Нового Завіту. Integritas textus S. Scripturae N. T. novis argumentis comprobatur.

Генерал Людендорф і його жінка нападаючи на християнство, м. і. твердять в одній своїй брошурі („Das grosse Entsetzen. — Die Bibel nicht Gottes Wort“), що текст св. Письма Н. Завіту устійнено в суттєвих річах аж в XI віці та що зокрема Синайський кодекс це фальсифікат! Ті твердження збиває проф. Др. Jeremias (протестант) у двотижневику „Junge Kirche“ ([1938], 14). Деякі цікаві винятки з його статті подаємо за часописом „Zeit im Querschnitt“ ([1938], 15).

Редакція

Автентичність Синайського кодексу (з IV в.)

Як у дійсності мається справа з Синайським кодексом? До 1933 р. находився той кодекс у б. царській бібліотеці в Петрограді. Большевики, що для них Біблія не представляла ніякої вартости, але зате потребували грошей, рішили продати той кодекс. Переговори, що їх вели большевики з Америкою від 1932 р., розбилися, й накінець 4 роки тому відкупила кодекс від большевиків управа британського музею за фантастичну ціну 2,000.000 штерлінгів. З того дав 1 міль. англійський уряд, а другий мільйон зложив добровільно англійський нарід. В часі Різдва свят 1933 р. перевезли кодекс із Петрограда до Лондону на літаку, серед великого зацікавлення всього англійського народу. Чи ми маємо отже вірити, що директори й кустоси британського музею, до яких належать найвизначніші вчені з усієї Англії, викинули мільйон, що його дав уряд, і мільйон народного гроша в болото за якийсь фальсифікат? В дійсності автентичність Синайського кодексу є так само наукою доказана, як автентичність старого Ватиканського кодексу. — Але правду кажучи, ми маємо документи до новозавітного тексту, що відносяться до багато ранішого часу, як IV вік та потверджують у незбитий спосіб автентичність євангельських оповідань.

Важна знахідка

В 5. главі Євангелії по Йоанові читаємо, що в Єрусалимі біля овечої брами була купіль (саджавка), називана Витесда, що мала 5 притворів. Старинні подавали місце Витесди в північній частині Єрусалиму, недалеко від святині, як про це свідчить перший Євсевій, десь незабаром по 300. році. Але з кінцем хрестоносних воєн це передання переривається. Султан Салядин віддав 1192 р. церкву, що стояла на тому самому місці, де в найдавніших часах мала бути саджавка, магометанській колегії вчених. І коли з кінцем кримської війни, 1856 р. вернуло це місце знову в християнські руки, не залишилося навіть і сліду по саджавці.

Чи старинне передання було згідне з правдою? Багато людей сумнівалися про це тому, що ніяке джерело, і зокрема Йосиф Флявій, що йому завдячуємо найважливіші топографічні відомості з Єрусалиму за часів Христа, навіть не натякують на якусь саджавку, що находилась би з північного боку святині, як також нічого не згадують про пять притворів.

Аж ось у 70 рр. почалися в тому місці будівельні роботи. Через дощ усунулася земля й тоді побачили під землею цистерну, а над нею останки двох церков. Дальші розкопи відкрили справді сліди саджавки, а з початком світової війни відкрили теж сліди другої саджавки, що була відокремлена від першої скалою, широкою на $7\frac{1}{2}$ метра. Свіжі розкопки виказали непохитно, що на цьому місці були за часів Христа два великі, симетрично положені стави, а кожний із них був 68 метрів довгий і 48 м. широкий, тобто оба разом мали 6.528 кв. метрів поверхні, і то в місті! Притім стало теж ясне питання про п'ять притворів, що про них говориться в 5. главі Євангелії по Йоанові. Чотири притвори находилися, річ ясна, на 4 боках подвійного ставу, а п'ятий притвір находився на $7\frac{1}{2}$ м. широкій скалі, що перетинала став на дві половини. А що ті стави сягають до часів Христа, про це непохитно запевняють нас різні знахідки, м. і. знайдені там монети. Маю дві в себе, як неоцінений скарб (каже Др. Єрем'яс, що був там у часі розкопок), що їх відкрили при розкопах. Є це монети, що їх казав вибити Пилат у часі свого прокураторства. Одна з них вибита в році розп'яття Христа й має на собі дату LIZ = 17 рік цісаря Тиберія = 30/31 рік по Христі!

Всі сумніви що до достовірності євангельського оповідання про місце, де находилася Витесда, які видвигали були дослідники, щезли силою фактів.

Три важні нововідкриті папіруси

Та не тільки палестинська земля дала нам в останніх роках нові докази на автентичність євангельських оповідань. Дав нам їх також Єгипет. Маю на думці знахідки папірусів у рр. 1930-35. Ті роки знайдуть колись в історії новозавітної критики тексту окремих відгомін; кожний студент богословії мусітиме знати ті дати при іспиті. Бо від часу відкриття вище згаданого Синайського кодексу 1844 р. та його видання 1862 р. ніщо не має такого значіння для новозавітної критики тексту, як саме ті папіруси. Їхня вартість іще більша, як Синайського кодексу.

1. Взимі 1930/31 р. купив багатий і відомий збирач старих рукописів, п. Chester Beatty, за велику суму, в Єгипті 11 папірусових кодексів. 7 із них містять у собі св. Письмо Ст. Завіту, а три св. Письмо Нового Завіту й частину етіопської книги Еноха (апокриф).

З трьох новозавітних кодексів один містить у собі Євангелії й Апостольські Діяння, другий листи св. Ап. Павла, а третій Обявлення. Найкраще збереглися листи св. Павла. Збереглися в цілості майже всі листки. Бракує тільки початку (1. глава до Римлян) і кінця. Те, що представляє найбільшу вартість цього кодексу (Р 46), це його вік. Цей рукопис повстав околo 200. року. Кодекс з Євангеліями (Р 45), що з нього збереглося 30 листків, є тільки кількадесять років молодший. Кодекс з Обявленням св. Йоана (Р 47) також належить іще до III віку. Збереглося з нього 10 листків (Обявл. 9, 10-18, 23).

Щоб оцінити, що це значить мати кодекс з листами св. Павла з 200 р. й частину кодексу з Євангеліями з часу околo 220 р., треба знати, що ніякі старинні твори, отже також і Новий Завіт не дійшов до нас в оригіналі. І годі тому чудуватися. Старинні писали звичайно на папірусі, що дуже легко нищився. Тому текст раз-у-раз переписували. А те, що деякі папіруси збереглися, треба завдячити питомому для Єгипту кліматові й особливим прикметам єгипетської землі.

До 1930 р. було тільки кілька папірусових уривків, що сягали до III віку по Хр. А найстарші повні рукописи, писані на пергаміні, походять із часу по 300 р. Найстарші з них це: вище згаданий Синайський кодекс, Ватиканський кодекс і трохи пізніші від них: олександрійський кодекс і кодекс Єфрема (з V віку). Отже тепер маємо, від 1930 р., кодекси, що є 100 років старші, а від оригінального тексту ділить їх тільки 150 років.

Що значить тільки 150 років між первісним текстом і рукописами, що збереглися, зрозуміємо тоді, коли вжиємо одного порівняння. Коли йде про старинних клясичних грецьких авторів, то найстарші рукописи з їхніми творами походять аж із IX-XI віку. А Новий Завіт маємо з IV віку, а навіть збірку майже цілого тексту листів св. Павла з часу около 200 року. Це свідчить, що св. Письмо Н. З. було більше поширене, як клясична література. Воно найкраще збереглося з усіх творів старинного світу.

Вже сама старина папірусів Chester Beatty викликає в нас зачудування. Та ще більше зачудування викликає те, що в них нема ніякого відмінного тексту, хіба, що випадково такі незначні відміни, що не представляють ніякої вартости для критики тексту. Але саме те має для критики тексту св. Письма надзвичайно велике значіння. Бо саме тому, що ті папіруси не дають нам ніякого нового тексту — потверджується як незмінно зберігся аж досі текст св. Письма Н. З.

Найцінніший уривок IV Євангелії

2. Друга знахідка ще цінніша від першої. 1920 р. відомий (вже покійний) англійський дослідник, Grenfell, привіз із подорожі до Єгипту жмуток папірусів, що їх закупив він для бібліотеки Ryland'a в Менчестері. Переглядаючи ті папіруси, над якими досліди триватимуть іще довгі роки, знайшов 1935 р. англійський знавець папірусів, Roberts, невеличкий „свисток“, величини 9×6 см. Був це майже зовсім нечиткий і сильно знищений кусок папірусу. Та без пересади заслугове він на назву найціннішого папірусового уривка, що досі існує. Roberts устійнив, що на обох сторонах того папірусу знаходяться рядки з Євангелії св. Йоана, докладніше кажучи, записана там історія Христових страстей. А палеографічні досліди над тим уривком дали подиву гідний вислід, що папірус походить із початків II віку по Хр. Що більше: дальші досліди наводять папірусольогів до переконання, що цей папірус походить із останнього десятиліття I віку, тобто з років 90-100 по Хр. На всякий випадок є це найстарший християнський рукопис, що його тепер маємо. Отже вже незабаром по 100 р. були в Єгипті відписи IV Євангелії! Досі ми не мали ніяких доказів, що вже тоді були в Єгипті християни. Крім того: вже по 100. р. існувала IV Євангелія! Отже всі твердження, що Євангелія по Йоанові повстала аж у половині, чи в другій половині II віку, збиває оцей уривок папірусу! І передовсім маємо тут відпис Євангелії по Йоанові, що повстав тільки в кількадесять літ, може тільки 10-20 літ, по написанню IV Євангелії, а його текст навіть у найменших подробицях одновидний з теперішньою IV Євангелією.

І чи ж можна собі бажати ще яснішого доказу на незмінність євангельського тексту, як саме цей уривок Йоанової Євангелії з 1935 р.?

Ще один цінний уривок

3. British Museum набуло 1934 р. в Єгипті уривок зі 120/130 р. по Хр., що містить у собі частину апокрифічної Євангелії. Як відомо, велике є число неканонічної літератури, та мале є їхнє історичне значіння, бо наші 4 Євангелії містять у собі з усякою правдоподібністю все те, що Церква в другій половині I віку знала про науку й діла Христа. І про цей, вище згаданий уривок, уже тепер можна з певністю сказати, що він ґрунтується на наших канонічних книгах, а без них не має він ніякого самостійного значіння.

Всетаки його головна вартість є в тім, що він іще раз стверджує особливу вартість наших 4 Євангелій.

На псевдонаукові, пристрасні й тенденційні твердження про безвартність євангельських оповідань відповіли ясно й доказово факти останніх осьмох років.

о. Іриней Назарко ЧСВВ.

Irenaeus Nazarko OSBM.

Загальний Союз священників-приятелів Пресв. Ісусового Серця

De sacerdotum SS. Cordis Jesu adoratorum Unione generali

В останніх десятках літ на ниві католицької Церкви зродилося багато священничих організацій. Започаткувані надхненням св. Духа й наділені благословенням Голови Церкви, поширилися вони між духовенством, приносячи багато хісна для освячення їхніх душ та для їхньої апостольської праці. Одначе ні одна з тих новооснованих священничих організацій не знайшла загального прийняття в священників, не поширилася, як всевітня, міжнародня станова організація Левітів Нового Завіту. Тому цілєю оцих коротких стрічок є познайомити наших священників з цією новою священничою організацією, що справді заслуговує на особливішу увагу. Це товариство, а радше союз, носить назву „Загальний Союз священників-приятелів Пресв. Ісусового Серця“. Він ставляє собі за ціль об'єднати всіх священників цілого світу докруги Пресв. Ісусового Серця, щоб створити з них вибраний легіон, непереможний у боротьбі проти зла нашої доби. Найвища мета цього Союзу це обнова світу через любов Христового Серця.

Коротка історія

Хоч „Загальний Союз Священників“, це товариство ще відносно молоде, то всетаки воно має вже свою поважну історію, що її переповів у своєму пастирському Листі 1928 р. єпископ Матей Філіпелльо, Ординарій іврейської єпархії в Італії. В грудні 1908 р. осіло в іврейській єпархії жіноче Згромадження Сестер Візиток, прогнане з Франції в часі переслідування. Згромадження мало більше, як 50 монахинь, а їхньою настоятелькою була Мати Людовика Маргарета Claret de la Touche, монахиня рідких чеснот, наділена надзвичайними надприродними ласками. Вже від перших літ її монашого життя св. Дух провадив її надзвичайними шляхами внутрішнього життя. Її великі ласки довели її до зрозуміння